

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2015 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БІБЛІОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

напрямок підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і
бібліографія»
(шифр і назва напрямку підготовки)

Гуманітарний інститут
(назва інституту, факультету, відділення)

2014-2015 рік

Робоча програма Бібліографічна діяльність

за напрямом підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія», 0201 «Культура»

2015 р. – 47 с.

Розробники: Прокопенко Лілія Сергіївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Протокол від “06” лютого 2015 року № 7

Завідувач кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

_____ (Горбенко Г. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Години відповідають робочому навчальному плану

Структура програми типова

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ (О.В. Єременко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою Гуманітарного інституту

Протокол від “ ____ ” _____ 2014 року № ____

Вчений секретар _____ (Т.Л.Видайчук)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I</i>	8
<i>Змістовий модуль II</i>	10
<i>Змістовий модуль III</i>	11
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Бібліографічна діяльність»...	13
V. Плани семінарських занять.....	14
VI. Завдання для самостійної роботи.....	16
VII. Індивідуальна робота.....	20
VIII. Система поточного та підсумкового контролю.....	20
IX. Методи навчання.....	24
X. Методичне забезпечення курсу.....	24
XI. Тести.....	25
XII. Теоретичні питання до екзамену.....	38
XIII. Рекомендована література	
<i>Нормативно-правові документи</i>	41
<i>Базова</i>	42
<i>Додаткова</i>	42
Інформаційні ресурси.....	46
Методичні рекомендації до підготовки семінарського заняття.....	46
Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.....	47

Пояснювальна записка

Відповідно до Державного освітнього стандарту вищої професійної освіти курс «Бібліографічна діяльність» відноситься до загальнопрофесійних навчальних дисциплін за напрямом 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія».

Мета дисципліни – дати студентам знання щодо сутності бібліографічної діяльності, її компонентної структури, організаційних та методичних засад бібліографування як процесу виробництва бібліографічної інформації та особливостей бібліографічного обслуговування як процесу поширення бібліографічної інформації з метою набуття практичних умінь і навичок для майбутньої професійної діяльності.

Завдання дисципліни:

- вивчити теоретичні засади бібліографічної діяльності;
- ознайомитися з професійними вимогами до бібліографа як суб'єкта бібліографічної діяльності;
- вивчити особливості бібліографічного пошуку як основи бібліографічних процесів;
- ознайомитися з науковими підходами до бібліографування як процесу виробництва бібліографічної інформації та бібліографічного обслуговування як процесу її поширення;
- оволодіти теорією і практикою основних процесів бібліографічної діяльності.

У результаті вивчення курсу студент повинен **знати**:

- основні компоненти бібліографічної діяльності як системи, її ознаки;
- видову структуру бібліографічної діяльності;
- особливості суб'єкта та об'єкта бібліографічної діяльності;
- теоретичні засади бібліографічного пошуку як основи бібліографічних процесів;
- сутність методів бібліографування як процесу виробництва бібліографічної інформації;
- особливості різних видів бібліографічного обслуговування.

На основі отриманих знань студент повинен **вміти**:

- визначати поняття «бібліографічна діяльність»; аналізувати, узагальнювати і оцінювати будь-які бібліографічні явища;
- володіти методами бібліографічного аналізу та синтезу;

- характеризувати компонентну структуру практичної бібліографічної діяльності: суб'єкти, об'єкти, процеси, методи, засоби та результати;
- використовувати бібліографознавчу термінологію в науково-практичній діяльності;
- визначати взаємозв'язок бібліографічної діяльності в системі суміжних дисциплін;
- визначати мету і основні завдання бібліографічної роботи різних інформаційних установ;
- характеризувати організаційно-функціональну структуру бібліографічної служби бібліотеки;
- визначати основні бібліографічні процеси;
- створювати бібліографічні продукти в традиційній та електронній формах;
- надавати бібліографічні та інформаційні послуги в традиційному та автоматизованому режимі.

Курс інтегрується з такими дисциплінами, як «Бібліографознавство», «Аналітико-синтетична обробка документів», «Автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів», «Бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів» й ін.

Теоретичні питання дисципліни розглядаються на лекціях, поглибленню теоретичних знань із дисципліни сприяють семінарські заняття. До другого модуля програми подане індивідуальне навчально-дослідне завдання, яке дозволить поглибити знання з теорії бібліографічної діяльності та практично оволодіти основними процесами бібліографічної діяльності. До кожного модуля розроблені тестові завдання для модульних контрольних робіт, які дозволять виявити рівень оволодіння студентами теоретичними питаннями та конкретним фактичним матеріалом.

Дисципліна загальним обсягом 144 години, у тому числі: 22 год. – лекційних, 20 год. – семінарських занять, 6 год. – індивідуальна робота, 6 год. – модульні контрольні роботи, 54 год. – самостійна робота, 36 год. – екзамен. Студентам надається список рекомендованої до вивчення літератури та перелік інформаційних ресурсів мережі Інтернет для опрацювання. Викладання дисципліни розраховано на один семестр та завершується *екзаменом*.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Предмет: теоретико-методологічні та організаційні засади бібліографічної діяльності

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4</p> <p>Змістових модулів – 3</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години) – 144</p> <p>Тижневих годин – 4</p>	<p>Галузь знань 0201 «Культура»</p> <p>Напрямок підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія»</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 2-й</p> <p>Семестр: 4-й</p> <p>Аудиторні заняття: 48 годин, з них: лекції (теоретична підготовка): 22 години семінарські заняття: 20 годин</p> <p>Індивідуальна робота: 6 годин</p> <p>Модульні контрольні роботи: 6 годин</p> <p>Самостійна робота: 54 години</p> <p>Вид контролю: екзамен: 36 годин</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I.									
ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ									
1.1	Бібліографічна діяльність: поняття та сутність	6	2	2				4	
1.2	Бібліографічні процеси як складова компонентної структури практичної бібліографічної діяльності	2	2			2			
1.3	Суб'єкти бібліографічної діяльності	6	2	2				4	
1.4	Бібліограф як суб'єкт бібліографічної діяльності	2	2			2			
1.5	Об'єкти бібліографічної діяльності	6	2	2				4	
1.6	Система "документ - споживач" як об'єкт бібліографічної діяльності	2	2			2			
1.7	Бібліографічний пошук як основа всіх бібліографічних процесів	6	2	2				4	
	Модульна контрольна робота	2							2
	Разом за модулем 1	32	14	8		6		16	2
Змістовий модуль II.									
ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ									
2.1	Бібліографічне виявлення	10	8	2			6	2	
2.2	Джерела бібліографічного виявлення	2	2			2			
2.3	Бібліографічний відбір	12	4	2		2		8	
2.4	Бібліографічна характеристика	10	2	2				8	
2.5	Бібліографічний опис як спосіб бібліографічної характеристики	2	2			2			
2.6	Бібліографічне групування	4	2	2				2	
2.7	Способи бібліографічного групування	2	2			2			
	Модульна контрольна робота	2							2
	Разом за модулем 2	44	22	8		8	6	20	2

Змістовий модуль III. БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ									
3.1	Довідково-бібліографічне обслуговування	8	2	2				6	
3.2	Віртуальна бібліографічна довідка у бібліотеках України	2	2			2			
3.3	Бібліографічне інформування споживачів	8	2	2				6	
3.4	Система вибіркового розповсюдження інформації	2	2			2			
3.5	Рекомендаційно-бібліографічне обслуговування	8	2	2				6	
3.6	Пропаганда бібліографічних знань серед користувачів	2	2			2			
	Модульна контрольна робота	2							2
	Разом за модулем 3	32	12	6		6		18	2
	Екзамен	36							36
	Разом за навчальним планом	144	48	22		20	6	54	6/ 36

III. ПРОГРАМА

Змістовий модуль I

ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Лекція 1.1. Бібліографічна діяльність: поняття та сутність (2 год.)

Компонентна структура бібліографічної діяльності. Мета бібліографічної діяльності, її суб'єкти, об'єкти, процеси, засоби та результати як основні компоненти бібліографічної діяльності. Суб'єкт як центр бібліографічної діяльності.

Поняття про практичну бібліографічну діяльність. Мета практичної бібліографічної діяльності. Ознаки практичної бібліографічної діяльності.

Процеси виробництва і поширення бібліографічної інформації: бібліографування і бібліографічне обслуговування. Бібліографічне навчання, бібліографічне спілкування, управління бібліографічною діяльністю. Поняття про бібліографічну операцію.

Засоби практичної бібліографічної діяльності: методи бібліографування та бібліографічного обслуговування, канали виробництва та доведення бібліографічної інформації до споживачів, технічні засоби і бібліографічна продукція як засіб доведення бібліографічної інформації до споживачів.

Результати практичної бібліографічної діяльності.

Видова структура бібліографічної діяльності: виробнича і споживацька бібліографічна діяльність. Диференціація бібліографічної діяльності на основі конкретизації її предмета; на основі використаних методів.

Інституційні види практичної бібліографічної діяльності. Професійна і непрофесійна бібліографічна діяльність.

Семінар 1. Бібліографічні процеси як складова компонентної структури практичної бібліографічної діяльності (2 год.).

Лекція 1.2. Суб'єкти бібліографічної діяльності (2 год.)

Бібліограф як суб'єкт практичної бібліографічної діяльності. Професія бібліографа в історичній ретроспективі. Зародження професійної практичної бібліографічної діяльності. Непрофесійні суб'єкти практичної бібліографічної діяльності. Професіограма бібліографа: професійні риси, знання, уміння та навички. Функції бібліографа як суб'єкта бібліографічної діяльності. Наукові дослідження професії бібліографа у сучасному бібліографознавстві.

Диференціація професійної бібліографічної діяльності за різними напрямками діяльності. Суб'єкти практичної, науково-дослідної, педагогічної, управлінської бібліографічної діяльності.

Споживач інформації як суб'єкт бібліографічної діяльності.

Семінар 2. Бібліограф як суб'єкт бібліографічної діяльності (2 год.).

Лекція 1.3. Об'єкти бібліографічної діяльності (2 год.)

Питання еволюції об'єкта бібліографічної діяльності. Відображення проблем визначення об'єкта бібліографічної діяльності у теоретичних концепціях бібліографії (О.П. Коршунов, Н.А. Сляднева, М.Г. Вохришева, В.О. Фокеєв, Г.М. Швецова-Водка).

Система «документ – споживач» як об'єкт бібліографічної діяльності. Документ як безпосередній об'єкт бібліографування. Споживач як безпосередній об'єкт бібліографічного обслуговування.

Об'єкти практичної, науково-дослідної, педагогічної, управлінської бібліографічної діяльності.

Семінар 3. Система «документ – споживач» як об'єкт бібліографічної діяльності (2 год.).

Лекція 1.4. Бібліографічний пошук як основа всіх бібліографічних процесів (2 год.)

Поняття про бібліографічний пошук як фундаментальне поняття практичної бібліографічної діяльності.

Бібліографічний пошук як різновид документального та інформаційного пошуку. Місце бібліографічного пошуку в дихотомічній класифікації пошуку.

Поняття «інформаційна потреба», «інформаційний інтерес», «інформаційний запит». Співвідношення між ними. Поняття про інформаційно-пошукові системи та пошукові ознаки.

Пошуковий образ документа (ПОД) як набір пошукових ознак, які характеризують документ і є потрібними для пошуку та ідентифікації документа відповідно до запиту.

Пошуковий образ запиту (ПОЗ) як набір пошукових ознак, що характеризують інформаційний запит і є потрібними для пошуку інформації відповідно до запиту.

Поняття про інформаційно-пошукові мови. Види інформаційно-пошукових мов. Пошуковий припис.

Вимоги до бібліографічного пошуку: поняття релевантності і пертинентності. Поняття повноти і точності пошуку як показники ступеня виконання вимоги релевантності пошуку.

Змістовий модуль II. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ

Лекція 2.1. Бібліографічне виявлення (2 год.)

Загальна характеристика методів бібліографування. Основні методи бібліографування: бібліографічне виявлення, бібліографічний відбір, бібліографічна характеристика, бібліографічне групування. Закон подвійної відповідності (принцип доцільності) як головний принцип бібліографування.

Аналітичні та синтетичні методи бібліографування. Співвідношення методів бібліографування з синтетичними та аналітичними етапами бібліографування.

Бібліографічне виявлення як один з основних методів процесу підготовки бібліографічної інформації. Взаємозв'язок бібліографічного виявлення з іншими методами бібліографування.

Семінар 4. Джерела бібліографічного виявлення (2 год.).

Лекція 2.2. Бібліографічний відбір (2 год.)

Бібліографічний відбір як один з основних методів процесу підготовки бібліографічної інформації. Попередній бібліографічний відбір. Остаточний бібліографічний відбір. Поняття про «бібліографічний добір». Бібліографічний аналіз документа. Обов'язкові умови остаточного бібліографічного відбору.

Змістові критерії бібліографічного відбору: галузь знання, тема, питання, яким присвячено документ; наукова та художня цінність документа; відповідність документа задуму бібліографічного посібника, властивостям цільової групи користувачів. Якісний бібліографічний відбір.

Формальні критерії бібліографічного відбору: види та типи видань, хронологічний, територіальний, мовний.

Семінар 5. Бібліографічний відбір (2 год.).

Лекція 2.3. Бібліографічна характеристика (2 год.)

Бібліографічна характеристика як один з основних методів процесу підготовки бібліографічної інформації. Основна мета бібліографічної характеристики.

Способи бібліографічної характеристики: бібліографічний опис, анотація, реферат, рецензія, огляд.

Бібліографічний опис як спосіб бібліографічної характеристики. Види бібліографічного опису. Правила складання і вимоги до бібліографічного опису.

Методи бібліографічної характеристики: складання бібліографічного опису, анотування, реферування, рецензування, складання бібліографічного огляду.

Бібліографічна предметизація, бібліографічна систематизація, технічне кодування документа для автоматизованих інформаційно-пошукових систем як окремі методи бібліографічної характеристики.

Семінар 6. Бібліографічний опис як спосіб бібліографічної характеристики (2 год.).

Лекція 2.4. Бібліографічне групування (2 год.)

Бібліографічне групування як один з основних методів процесу підготовки бібліографічної інформації. Мета бібліографічного групування. Загальна характеристика способів бібліографічного групування.

Способи бібліографічного групування за змістом документів: систематичне, тематичне, предметне.

Способи бібліографічного групування за формально-видавничими ознаками документів: алфавітне, хронологічне, топографічне, типологічне,

Бібліографічне групування за змішаними, змістово-формальними ознаками: персональне групування.

Особливості вибору способу бібліографічного групування.

Розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики. Змістові способи розташування: за ступенем значення документів; за ступенем доступності (від простого до складного); від загального до часткового; за логікою змісту (послідовне розкриття теми). Формальні способи розташування: алфавітне, хронологічне. Змішані (формально-змістові) способи розташування.

Складання допоміжних покажчиків до бібліографічного посібника. Поняття про допоміжні покажчики. Види допоміжних покажчиків, які використовують ознаки змісту документів: систематичний, предметний, тематичний, географічний, персональний. Види допоміжних покажчиків за формальними ознаками документів: авторський, покажчик назв, покажчик авторів та назв, покажчик колективів, хронологічний, топографічний, мовний, покажчик видавництва або друкарень, покажчик серій. Види допоміжних покажчиків комплексного характеру: іменний, пермутаційний.

Семінар 7. Способи бібліографічного групування (2 год.).

Змістовий модуль III.

БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Лекція 3.1. Довідково-бібліографічне обслуговування (2 год.)

Види бібліографічного обслуговування: особливості, структура та форми.

Поняття про довідково-бібліографічне обслуговування. Узагальнена структура процесу довідково-бібліографічного обслуговування.

Бібліографічні (адресні, тематичні, уточнювальні) та фактографічні довідки. Бібліографічні та фактографічні консультації. Відмова бібліографа у відповідь на інформаційний запит.

Усні і письмові довідки.

Вивчення методики виконання бібліографічного пошуку в межах бібліографічної евристики.

Семінар 8. Віртуальна бібліографічна довідка у бібліотеках України (2 год.).

Лекція 3.2. Бібліографічне інформування споживачів (2 год.)

Поняття про бібліографічне інформування споживачів. Характерні відмінності бібліографічного інформування. Довготривалі або постійнодіючі інформаційні запити споживачів. Активна роль бібліографа у бібліографічному інформуванні. Узагальнена структура процесу бібліографічного інформування. Наявність зворотного зв'язку як обов'язкова умова бібліографічного інформування.

Види бібліографічного інформування: індивідуальне, групове, масове. Диференційоване і недиференційоване бібліографічне інформування.

Методи бібліографічного інформування. Система вибіркового розповсюдження інформації (ВРІ). Різні форми та жанри бібліографічних посібників як методи групового бібліографічного інформування. «Дні спеціаліста» як комплексна форма диференційованого бібліографічного інформування споживачів.

Методи масового бібліографічного інформування: бібліографічні бюлетені, списки, покажчики; бібліографічні картотеки; виставки-перегляди; усні бібліографічні огляди; плакати, що містять бібліографічну інформацію; бібліографічні повідомлення в ЗМІ. «День інформації» як комплексна форма масового бібліографічного інформування споживачів.

Семінар 9. Система вибіркового розповсюдження інформації (2 год.).

Лекція 3.3. Рекомендаційно-бібліографічне обслуговування (2 год.)

Рекомендаційно-бібліографічне обслуговування як вид бібліографічного обслуговування, як підсистема рекомендаційної бібліографії. Урахування інформаційних інтересів користувачів у процесі рекомендаційно-бібліографічного обслуговування. Активна роль бібліотекарів у процесі рекомендаційно-бібліографічного обслуговування в бібліотеках.

Узагальнена структура процесу рекомендаційно-бібліографічного обслуговування.

Вимоги до професійних знань та вмінь, особистісних якостей бібліотекарів і бібліографів для забезпечення ефективного процесу рекомендаційно-бібліографічного обслуговування в бібліотеках.

Форми і методи використання рекомендаційних бібліографічних покажчиків у роботі бібліотеки. Форми пропаганди рекомендаційних бібліографічних покажчиків серед користувачів. Методи вивчення ефективності рекомендаційних бібліографічних покажчиків.

Семінар 10. Пропаганда бібліографічних знань серед користувачів (2 год.).

IV. Навчально-методична карта дисципліни "Бібліографічна діяльність"

Разом: 144 год., лекції – 22 год., семінарські заняття – 20 год., індивідуальна робота – 6 год.,
самостійна робота – 54 год., мк – 6 год., семестровий контроль – 36 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II				Змістовий модуль III		
Назва модуля	ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ				БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ		
Кількість балів за модуль	87 б.				93 б.				81 б.		
Лекції	відвідування – 4 б.				відвідування – 4 б.				відвідування – 3 б.		
Теми лекцій	Бібліографічна діяльність: поняття та сутність – 1 б.	Суб'єкти бібліографічної діяльності – 1 б.	Об'єкти бібліографічної діяльності – 1 б.	Бібліографічний пошук як основа всіх бібліографічних процесів – 1 б.	Бібліографічне виявлення – 1 б.	Бібліографічний відбір – 1 б.	Бібліографічна характеристика – 1 б.	Бібліографічне групування – 1 б.	Довідково-бібліографічне обслуговування – 1 б.	Довідково-бібліографічне обслуговування – 1 б.	Рекомендаційно-бібліографічне обслуговування – 1 б.
Теми семінарських занять	Бібліографічні процеси як складова компонентної структури практичної бібліографічної діяльності – 1+10 б.	Бібліограф як суб'єкт бібліографічної діяльності – 1+10 б.	Система "документ - споживач" як об'єкт бібліографічної діяльності – 1+10 б.		Джерела бібліографічного виявлення – 1+10 б.	Бібліографічний відбір – 1+10 б.	Бібліографічний опис як спосіб бібліографічної характеристики – 1+10 б.	Способи бібліографічного групування – 1+10 б.	Віртуальна бібліографічна довідка у бібліотеках України – 1+10 б.	Система вибіркового розповсюдження інформації – 1+10 б.	Пропаганда бібліографічних знань серед користувачів – 1+10 б.
Самостійна робота	5x5=25 б.				5x4=20 б.				5x4=20 б.		
ІНДЗ	30 балів										
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.				Модульна контрольна робота 2 – 25 б.				Модульна контрольна робота 3 – 25 б.		
Підсумковий контроль	екзамен (40 балів)										

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I.

ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Семінар 1

Бібліографічні процеси як складова компонентної структури практичної бібліографічної діяльності (2 год.)

1. Загальна характеристика бібліографічних процесів.
2. Бібліографічні процеси виробництва бібліографічної інформації.
3. Бібліографічні процеси поширення бібліографічної інформації.

Базова література: 2, 9, 10, 15

Додаткова література: 19, 24, 29, 38, 39, 51, 55, 61, 64

Семінар 2

Бібліограф як суб'єкт бібліографічної діяльності (2 год.)

1. Сутність професії бібліографа.
2. Функції бібліографа як суб'єкта бібліографічної діяльності.
3. Професійні знання бібліографа.
4. Спеціальні професійні якості бібліографа як суб'єкта бібліографічної діяльності.
5. Професіограма та кваліфікаційні характеристики бібліографа.
6. Типи бібліографів.

Базова література: 2, 9, 12, 15

Додаткова література: 16, 18, 33, 40-42, 48, 52, 54-56, 62

Семінар 3

Система «документ – споживач» як об'єкт бібліографічної діяльності (2 год.).

1. Визначення об'єкта бібліографічної діяльності у провідних теоретичних концепціях бібліографії.
2. Документ як об'єкт практичної бібліографічної діяльності.
3. Споживач як об'єкт практичної бібліографічної діяльності.
4. Об'єкти науково-дослідної, педагогічної, управлінської бібліографічної діяльності.

Базова література: 1-3, 9-11, 13, 15

Додаткова література: 16, 23-25, 39, 40, 50, 54, 55

Змістовий модуль II.

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ

Семінар 4

Джерела бібліографічного виявлення (2 год.).

1. Основні та додаткові джерела бібліографічного виявлення для науково-допоміжних показників. Метод «снігової грудки».
2. Джерела бібліографічного виявлення для рекомендаційних показників.

3. Бібліотечні каталоги і картотеки як джерела бібліографічного виявлення.

4. Методика перегляду джерел бібліографічного виявлення.

Базова література: 2, 7-11, 15

Додаткова література: 20, 21, 24, 28, 30, 35, 38, 39, 43-47, 53, 55, 57, 64

Семінар 5

Бібліографічний відбір (2 год.).

1. Загальна характеристика бібліографічного відбору як методу підготовки бібліографічної інформації.

2. Види бібліографічного відбору.

3. Змістовні критерії бібліографічного відбору.

4. Формальні критерії бібліографічного відбору.

Базова література: 1, 2, 7-11, 15,

Додаткова література: 20, 21, 24, 28, 35, 37, 39, 47, 53, 55, 64

Семінар 6

Бібліографічний опис

як спосіб бібліографічної характеристики (2 год.)

1. Бібліографічний опис: поняття, призначення, функції.

2. Види бібліографічного опису.

3. Методика бібліографічного опису.

4. Стандартизація бібліографічного опису на сучасному етапі.

Базова література: 4-10, 11, 15

Додаткова література: 20, 21, 24, 27, 35, 39, 46, 50, 53, 55, 64

Семінар 7

Способи бібліографічного групування (2 год.)

1. Загальна характеристика способів бібліографічного групування.

2. Способи бібліографічного групування за змістом документів.

3. Способи бібліографічного групування за формально-видавничими ознаками документів.

4. Бібліографічне групування за змішаними, змістово-формальними ознаками.

Базова література: 1, 7-9, 11, 15

Додаткова література: 20, 21, 24, 35, 39, 50, 53, 55, 64

Змістовий модуль III

БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Семінар 8

Віртуальна бібліографічна довідка у бібліотеках України (2 год.)

1. Поняття про бібліографічну довідку.

2. Види бібліографічних довідок.

3. Особливості віртуальних бібліографічних довідок.

4. Практика впровадження віртуальних бібліографічних довідок у діяльність бібліотек України.

Базова література: 2, 7, 9, 10, 13, 15

Додаткова література: 16, 17, 19, 22, 24, 25, 29-32, 34, 39, 43, 51, 55, 58-60, 63

Семінар 9

Система вибіркового розповсюдження інформації (2 год.).

1. Загальна характеристика диференційованого інформування в режимі вибіркового розповсюдження інформації.

2. Вимоги до системи вибіркового розповсюдження інформації.

3. Принцип функціональної системи вибіркового розповсюдження інформації.

4. Зворотний зв'язок у системі вибіркового розповсюдження інформації.

Базова література: 2, 3, 7, 9, 13, 15

Додаткова література: 19, 24, 29, 30, 34, 36, 39, 51, 55, 64

Семінар 10

Пропаганда бібліографічних знань серед користувачів (2 год.)

1. Мета та завдання пропаганди бібліографічних знань серед користувачів.

2. Масові форми пропаганди бібліографічних знань.

3. Групові форми пропаганди бібліографічних знань.

4. Бібліографічне навчання як процес поширення бібліографічної інформації.

Базова література: 2, 3, 7, 9, 10, 15

Додаткова література: 16, 18, 19, 24, 26, 29, 33, 34, 39, 40, 50-52, 54, 62, 64

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I

ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

(16 год.)

1.1. На основі аналізу основних авторських концепцій теорії бібліографії визначити підходи провідних науковців до визначення поняття «бібліографічна діяльність». Результати представити в таблиці – 4 год.

Назва та автор концепції	Характеристика поняття «бібліографічна діяльність»
--------------------------	--

1.2. Визначити завдання та обов'язки, знання, кваліфікаційні вимоги, які висуваються до бібліографа згідно з «Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників» (Вип. 81. «Культура та мистецтво» / М-во праці та соц. політики України. – 2-ге вид., перепр. – Краматорськ, 2005. – 76 с.) – 2 год.

1.3. Визначити специфічні професійні характеристики й особисті риси бібліографа. Ранжувати їх за ступенем важливості – 2 год.

1.4. На основі аналізу основних авторських концепцій теорії бібліографії визначити підходи провідних науковців до визначення об'єкта бібліографічної діяльності. Результати представити в таблиці – 4 год.

Назва та автор концепції	Характеристика об'єкта бібліографічної діяльності
--------------------------	---

1.5. На основі опрацювання наукових і довідкових джерел розглянути різноманітні підходи до визначення понять «інформаційний пошук», «бібліографічний пошук», «інформаційна потреба», «інформаційний інтерес», «інформаційний запит», «пертинентність», «релевантність». Результати оформити у таблиці – 4 год.

Поняття	Визначення	Автор (джерело)
---------	------------	-----------------

Змістовий модуль II. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ (20 год.)

2.1. Визначити і охарактеризувати основні види і типи видань за різними ознаками. Результати оформити у таблицях – 10 год.

Ознака	Види	Коротка характеристика виду видань

Ознака	Типи	Коротка характеристика типу видань

2.2. Скласти перелік стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи, які стосуються бібліографічного опису – 2 год.

2.3. Скласти бібліографічний опис 10 книг, 10 журнальних статей, 10 електронних ресурсів – 6 год.

2.4. Проаналізувати п'ять бібліографічних посібників (за вибором студента) за такими критеріями: методи бібліографічного виявлення, бібліографічного відбору, бібліографічної характеристики, бібліографічного групування, розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики, складання допоміжних покажчиків до бібліографічного посібника – 2 год.

Змістовий модуль III
БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ
(18 год.)

3.1. Визначити фактори, від яких залежать якість і оперативність довідково-бібліографічного обслуговування в бібліотеках. Ранжувати їх за ступенем важливості – 2 год.

3.2. Розкрити зміст основних етапів виконання бібліографічних запитів – 4 год.

3.3. Проаналізувати зміст телевізійної програми за певний період (один-два тижні) і шляхом перегляду відповідних програм, вивчення веб-сайтів телевізійних каналів, визначити наявність/відсутність програм (або окремих постійних сюжетів у них), за допомогою яких здійснюється масове бібліографічне інформування – 6 год.

3.4. Написати сценарій проведення «Дня бібліографії» у бібліотеці університету для студентів 1 курсу – 6 год.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
1.1. На основі аналізу основних авторських концепцій теорії бібліографії визначити підходи провідних науковців до визначення поняття «бібліографічна діяльність» – 4 год.	Семінарські заняття, модульний контроль, екзамен	5	I-IV
1.2. Визначити завдання та обов'язки, знання, кваліфікаційні вимоги, які висуваються до бібліографа згідно з «Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників» (Вип. 81. «Культура та мистецтво» / М-во праці та соц. політики України. – 2-ге вид., перепр. – Краматорськ, 2005. – 76 с.) – 2 год.		5	
1.3. Визначити специфічні професійні характеристики й особисті риси бібліографа. Ранжувати їх за ступенем важливості – 2 год.		5	
1.4. На основі аналізу основних авторських концепцій теорії бібліографії визначити підходи провідних науковців до визначення об'єкта бібліографічної діяльності – 4 год.		5	
1.5. На основі опрацювання наукових і довідкових		5	

джерел розглянути різноманітні підходи до визначення понять «інформаційний пошук», «бібліографічний пошук», «інформаційна потреба», «інформаційний інтерес», «інформаційний запит», «пертинентність», «релевантність» – 4 год.			
Змістовий модуль II. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ			
<p>2.1. Визначити і охарактеризувати основні види і типи видань за різними ознаками. Результати оформити у таблицях – 10 год.</p> <p>2.2. Скласти перелік стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи, які стосуються бібліографічного опису – 2 год.</p> <p>2.3. Скласти бібліографічний опис 10 книг, 10 журнальних статей, 10 електронних ресурсів – 6 год.</p> <p>2.4. Проаналізувати п'ять бібліографічних посібників (за вибором студента) за такими критеріями: методи бібліографічного виявлення, бібліографічного відбору, бібліографічної характеристики, бібліографічного групування, розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики, складання допоміжних покажчиків до бібліографічного посібника – 2 год.</p>	Семінарські заняття, ІНДЗ, модульний контроль, екзамен	5 5 5 5	V-VIII
Змістовий модуль III. БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ			
<p>3.1. Визначити фактори, від яких залежать якість і оперативність довідково-бібліографічного обслуговування в бібліотеках. Ранжувати їх за ступенем важливості – 2 год.</p> <p>3.2. Розкрити зміст основних етапів виконання бібліографічних запитів – 4 год.</p> <p>3.3. Проаналізувати зміст телевізійної програми за певний період (один-два тижні) і шляхом перегляду відповідних програм, вивчення веб-сайтів телевізійних каналів, визначити наявність/відсутність програм (або окремих постійних сюжетів у них), за допомогою яких здійснюється масове бібліографічне інформування – 6 год.</p> <p>3.4. Написати сценарій проведення «Дня бібліографії» у бібліотеці університету для студентів 1 курсу – 6 год.</p>	Семінарські заняття, модульний контроль, екзамен	5 5 5 5	IX-XI
<i>Разом: 54 год.</i>	<i>Разом: 65 балів</i>		

VII. Індивідуальна робота

Скласти бібліографічний посібник (тема обирається студентом самостійно). Посібник повинен включати не менше 30 записів.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1	Складання плану-проспекту бібліографічного посібника (обґрунтування актуальності теми, визначення призначення посібника, джерела виявлення матеріалу, загальні принципи відбору, структура посібника, характер анотування, науково-допоміжний та довідковий апарат)	4 бали
2	Повнота і аргументованість «Передмови»	4 бали
3	Повнота джерел, доцільність обраних методів бібліографічного виявлення	2 бали
4	Доцільність обраних методів бібліографічного відбору	2 бали
5	Якість бібліографічних описів	6 балів
6	Доцільність обраних методів бібліографічного групування, логічність структури посібника	4 бали
7	Правильність розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики	2 бали
8	Якість допоміжних покажчиків до бібліографічного посібника	4 бали
9	Дотримання вимог щодо технічного оформлення бібліографічного посібника (титульний аркуш, зміст, передмова, основна частина, допоміжні покажчики)	2 бали
	Разом	30 балів

Оцінка з індивідуальної роботи є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні досягнень студентів із навчальної дисципліни «Бібліографічна діяльність». Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Бібліографічна діяльність» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	11	11
2	Відвідування семінарських занять	1	10	10
3	Виконання завдання з самостійної роботи	5	13	65
4	Робота на семінарському занятті	10	8	80
5	Модульна контрольна робота	25	3	75
6	ІНДЗ	30	1	30
Максимальна кількість балів 271				

Розрахунок: $271:60=4,5$

Студент набрав: 220 балів

Оцінка: $220:4,5= 49$ (бал за семестр), додається екзамен (max 40 балів)

Методи контролю

Перевірка й оцінювання знань студентів здійснюється методами контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (методи усного, письмового, практичного контролю та методи самоконтролю). Об'єктами контролю є систематичність, активність і результативність роботи студента впродовж семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни в межах аудиторних занять, а також виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Оцінювання самостійної роботи й активності на семінарських заняттях здійснюється за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;

3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;

4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної

контрольної роботи. Тестові завдання для проміжного контролю знань студентів охоплюють теми, які вивчаються в межах окремих модулів. Формат тестових завдань передбачає завдання закритої форми із запропонованими відповідями (альтернативні; на відновлення відповідності частин; на порівняння та протиставлення; на визначення причинної залежності; на відтворення правильної послідовності; з множинними відповідями «правильно – неправильно»).

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ вчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Підсумковий контроль знань передбачений у формі екзамену, проводиться з метою оцінювання результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D	задовільно	
60–68	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів:

Високий (творчий) рівень компетентності.

A (90–100) = 5 (відмінно) – студент виявляє особливі творчі здібності, демонструє глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку, чітко й лаконічно, логічно та послідовно відповідати на поставлені запитання; демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; переконливо аргументує відповіді.

Достатній (конструктивно-варіативний) рівень компетентності.

B (82–89) = 4 (добре) – студент демонструє міцні ґрунтовні знання навчального матеріалу; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці; вільно розв'язує практичні справи та задачі; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

C (75–81) = 4 (добре) – студент має міцні знання навчального матеріалу; уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати їх на практиці; виправляти допущені помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження своїх думок.

Середній (репродуктивний) рівень компетентності.

D (69–74) = 3 (задовільно) – студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але його знання мають загальний характер; має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість суттєвих.

E (60–68) = 3 (задовільно) – студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні; його знання мають фрагментарний характер, має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; допускає суттєві помилки.

Низький (рецептивно-продуктивний) рівень компетентності.

FX (35–59) = 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований; не вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; допускає значні помилки.

F (1–34) = 2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) – студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів; повністю не знає матеріал, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними організаційними формами навчального процесу з дисципліни «Бібліографічна діяльність» є лекції, семінарські та індивідуальні заняття, самостійна робота студентів, заходи з контролю знань студентів.

Для активізації процесу навчання при викладенні змісту дисципліни використовуються різноманітні методи навчання, а саме: методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи організації й здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи навчання за джерелом знань (словесні, наочні, практичні).

Зокрема, студенти отримують необхідні з курсу відомості на *проблемних лекціях*, спрямованих на розвиток логічного мислення студентів. Під час таких форм роботи ознайомлення з темою відбувається шляхом акцентування лектором уваги на проблемних питаннях; увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках; розглядаються різні концептуальні підходи до проблеми.

Робота в малих групах дає змогу структурувати семінарські заняття за формою й змістом, створює можливості колективного вирішення проблем, забезпечує формування особистісних якостей і досвіду соціального спілкування.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками учасників з приводу проблемних питань; сприяють розвитку критичного мислення студентів, виробленню вміння аргументувати власну думку; вчать оцінювати пропозиції співрозмовників, критично підходити до власних поглядів.

Мозкова атака як метод розв'язання невідкладних завдань полягає в тому, щоб за обмежений час студенти могли запропонувати якомога більше варіантів вирішення проблеми та здійснити відбір найоптимальніших.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціаліста та передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків у процесі опанування навчального матеріалу.

Презентації використовують для демонстрації аудиторії результатів роботи малих груп, звітів про виконання самостійної роботи тощо.

Банк візуального супроводження сприяє активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності. Лекції та семінарські заняття забезпечуються відповідними мультимедійними презентаціями; забезпечується доступ студентів до комп'ютерної техніки та Інтернету.

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій; електронні варіанти підручників, навчальних посібників;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);
- ✓ тести;
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів.

XI. ТЕСТИ**Змістовий модуль I****ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

1. Як називається процес підготовки (створення, виробництва) бібліографічної інформації?
 - а) бібліографічне інформування;
 - б) бібліографічне обслуговування;
 - в) бібліографування.**

2. Як називається сукупність процесів виробництва та поширення бібліографічної інформації?
 - а) практична бібліографічна діяльність;**
 - б) теорія бібліографії;
 - в) методологія бібліографії.

3. Як називається процес доведення бібліографічної інформації до споживачів?
 - а) бібліографічне інформування;
 - б) бібліографічне обслуговування;**
 - в) бібліографування.

4. Чи є задоволення бібліографічних споживача кінцевою метою практичної бібліографічної діяльності?
 - а) так;**
 - б) ні.

5. Чи може процес бібліографічного обслуговування включати одночасно й підготовку бібліографічної інформації?
 - а) так;**
 - б) ні.

6. Що є засобом практичної бібліографічної діяльності?
 - а) методи бібліографування й бібліографічного обслуговування;
 - б) канали виробництва та доведення бібліографічної інформації до споживачів;
 - в) технічні засоби і бібліографічна продукція;
 - г) всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні.

7. Чи може бібліографічна продукція бути засобом практичної бібліографічної діяльності?
 - а) так;**
 - б) ні.

8. Чи може бібліографічна продукція бути засобом бібліографічного обслуговування?

- а) так;
- б) ні.

9. У яких напрямках виявляється результат бібліографічної діяльності?

- а) у створенні бібліографічної продукції як безпосереднього результату бібліографування;
- б) у задоволенні документально-бібліографічних потреб споживачів інформації;
- в) у передаванні бібліографічної інформації споживачам;
- г) **всі відповіді правильні;**
- д) всі відповіді неправильні.

10. У який період практична бібліографічна діяльність стає професійною?

- а) у другій половині XVIII ст.;
- б) у першій половині XIX ст.;
- в) **у другій половині XIX ст.;**
- г) у першій половині XX ст.;
- д) у другій половині XX ст.

11. Суб'єктом якого виду діяльності є бібліограф?

- а) науково-дослідної діяльності;
- б) **практичної бібліографічної діяльності;**
- в) педагогічної діяльності;
- г) управлінської діяльності.

12. Суб'єктом якого виду діяльності є бібліографознавець?

- а) **науково-дослідної діяльності;**
- б) практичної бібліографічної діяльності;
- в) педагогічної діяльності;
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

13. У чому відображається науково-дослідний характер роботи бібліографа?

- а) у структурі бібліографічного посібника;
- б) у методиці відбору документів;
- в) у складі науково-довідкового апарату;
- г) **всі відповіді правильні;**
- д) всі відповіді неправильні.

14. Чи може споживач інформації бути суб'єктом бібліографічної діяльності?

- а) так;
- б) ні.

15. Чи може споживач інформації бути об'єктом бібліографічної діяльності?

- а) так;
- б) ні.

16. Що є об'єктом науково-дослідної бібліографічної діяльності?

- а) бібліографознавець;
- б) практична бібліографічна діяльність;**
- в) бібліограф;
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

17. Що є об'єктом педагогічної бібліографічної діяльності?

- а) бібліографознавець;
- б) споживачі;**
- в) бібліограф;
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

18. Які види бібліографічної діяльності є інституційними?

- а) науково-допоміжна;
- б) книготорговельна;**
- в) професійна;
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

19. Як називається вид пошуку документа, в якому міститься потрібна інформація, за джерелами бібліографічної інформації без безпосереднього звертання до документа?

- а) документальний пошук;
- б) бібліографічний пошук;**
- в) недокументальний пошук;
- г) фактографічний пошук.

20. Як називається усвідомлення споживачем необхідності вивчення комплексу даних, що доповнюють початкові знання, через які суб'єкт інформаційної взаємодії вирішує об'єктивну проблему, що виникла перед ним у процесі взаємодії з навколишньою дійсністю і розв'язання якої пов'язано з підтримкою його діяльності в усвідомлений проміжок часу на оптимальному рівні?

- а) інформаційний запит;
- б) інформаційна потреба;**
- в) інформаційний попит.

21. Як називається усвідомлена споживачем інформаційна потреба, форма її активного прояву?

- а) інформаційний запит;
- б) інформаційний інтерес;**
- в) інформаційний попит.

22. Як називається суб'єктивне формулювання інформаційного інтересу, або опосередкований прояв інформаційної потреби, її умовне позначення?

- а) інформаційний запит;**
- б) інформаційна вимога;
- в) інформаційний попит.

23. Коли було вперше введено до наукового і практичного обігу термін «інформаційний пошук»?

- а) 1848 р.;
- б) 1948 р.;**
- в) 1994 р.

24. Як називається властивість об'єкта, яка обумовлює його відмінні або спільні риси з іншими об'єктами?

- а) пошуковий образ запиту;
- б) пошуковий образ документа;
- в) пошукова ознака.**

25. Чи може бібліографічний опис бути пошуковим образом документа?

- а) так;**
- б) ні.

26. Як називається відповідність знайденої (чи наданої) інформації потребі споживача?

- а) пертинентність;**
- б) релевантність;
- в) інформаційний шум.

27. Як називається відповідність шуканої інформації запитам споживача?

- а) пертинентність;
- б) релевантність;**
- в) інформаційний шум.

28. Як називається співвідношення кількості знайдених релевантних бібліографічних записів до загальної кількості релевантних бібліографічних записів у даному масиві бібліографічної інформації?

- а) пертинентність бібліографічного пошуку;
- б) точність бібліографічного пошуку;
- в) повнота бібліографічного пошуку.**

29. Як називається співвідношення кількості знайдених релевантних бібліографічних записів до загальної кількості виданих у результаті пошуку записів?

- а) пертинентність бібліографічного пошуку;
- б) точність бібліографічного пошуку;**
- в) повнота бібліографічного пошуку.

30. Як називається комплекс операцій і дій, які зливаються в єдиний технологічний процес, заснований на аналітико-синтетичній переробці документів під час їх аналізу, витягу необхідної інформації й оцінки, узагальнення отриманих даних, а також на представленні інформації у вигляді, що відповідає запиту?

- а) процес виробництва бібліографічної інформації;**
- б) процес бібліографічної обробки;
- в) процес бібліографічного пошуку;
- г) процес бібліографічного групування.

Змістовий модуль II

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ

1. Назвіть методи бібліографування.

- а) бібліографічне виявлення;
- б) бібліографічний відбір;
- в) бібліографічне групування;
- г) всі відповіді правильні;**
- д) всі відповіді неправильні.

2. До якого методу бібліографування належить розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики?

- а) бібліографічного виявлення;
- б) бібліографічного відбору;
- в) бібліографічного групування;**
- г) бібліографічної характеристики.

3. До якого методу бібліографування належить складання допоміжних показників до бібліографічного посібника?

- а) бібліографічного виявлення;
- б) бібліографічного відбору;
- в) бібліографічного групування;**
- г) бібліографічної характеристики.

4. Який принцип є найважливішим для всіх методів бібліографування?

- а) принцип науковості;
- б) принцип доцільності;**

в) принцип логічності.

5. Які є види методів бібліографування?

- а) **аналітичні й синтетичні;**
- б) аналітичні й інформаційні;
- в) аналітичні й наукові;
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

6. Чи може виявлення документів здійснене шляхом документального пошуку?

- а) **так;**
- б) ні.

7. Які бібліографічні джерела під час бібліографічного виявлення переглядаються суцільно?

- а) джерела з предметним розташування матеріалу;
- б) **джерела з формальним розташування матеріалу;**
- в) джерела з систематичним розташування матеріалу;
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

8. Що таке «бібліографічний добір»?

- а) виявлення документів як об'єктів бібліографування з метою їх подальшої бібліографічної обробки;
- б) відбір документів відповідно до визначених критеріїв з метою їх відображення у бібліографічній інформації;
- в) **поєднання бібліографічного виявлення з бібліографічним відбором.**

9. Які є критерії бібліографічного відбору?

- а) аналітичні й синтетичні;
- б) **змістові і формальні;**
- в) логічні й наукові;
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

10. Назвіть змістові критерії бібліографічного відбору.

- а) наукова цінність документа;
- б) художня цінність документа;
- в) відповідність документа задуму бібліографічного посібника, властивостям тієї групи користувачів, якій призначено бібліографічну інформацію;
- г) **всі відповіді правильні;**
- д) всі відповіді неправильні.

11. Чи є безпосереднє знання інформаційних потреб і запитів, властивостей читачів, яким призначено бібліографічну інформацію, обов'язковою умовою остаточного бібліографічного відбору?

- а) так;
- б) ні.

12. Чи може зміст, особливості побудови, наявність та комбінаторика елементів бібліографічної анотації залежати від приналежності майбутнього вторинного документа до джерел певного виду бібліографії?

- а) так;
- б) ні.

13. У якому вигляді в іменних допоміжних покажчиках подається посилання до № бібліографічного запису документа, присвяченого певній особі?

- а) Шевченко Т.Г. (5);
- б) Т.Г. Шевченко 5;
- в) Шевченко Т.Г. 5;
- г) Т.Г. Шевченко (5);
- д) Шевченко Т.Г. [5].

14. Назвіть формальні критерії бібліографічного відбору.

- а) хронологічний;
- б) види видань;
- в) мовний;
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

15. Як називається складання бібліографічних записів на підставі бібліографічного аналізу (вивчення) документів (їх форми та змісту)?

- а) бібліографічне виявлення;
- б) бібліографічний відбір;
- в) бібліографічне групування;
- г) бібліографічна характеристика.

16. Назвіть способи бібліографічної характеристики.

- а) бібліографічний опис;
- б) рецензія;
- в) анотація;
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

17. Чи можуть у географічному допоміжному покажчику подаватися предметні підрубрики?

- а) так;
- б) ні.

18. Як називається стислий виклад змісту документа (основних ідей, методів дослідження, результатів тощо) з основними фактичними відомостями та висновками?

- а) бібліографічний опис;
- б) рецензія;**
- в) анотація;
- г) огляд.

19. Метою якого методу бібліографування є упорядкування певної множини бібліографічних записів, полегшення орієнтування споживача серед них?

- а) бібліографічного виявлення;
- б) бібліографічного відбір;
- в) бібліографічного групування;**
- г) бібліографічної характеристики.

20. Які є способи бібліографічного групування?

- а) за змістом документів (змістові способи);
- б) за формально-видавничими ознаками документів (формальні способи);
- в) за змішаними ознаками (змістово-формальні способи);
- г) всі відповіді правильні;**
- д) всі відповіді неправильні.

21. Які є способи бібліографічного групування за змістом документів?

- а) систематичне;
- б) тематичне;
- в) предметне;
- г) всі відповіді правильні;**
- д) всі відповіді неправильні.

22. До якого способу бібліографічного групування відноситься географічне групування?

- а) систематичного;**
- б) тематичного;
- в) топографічного.

23. Який спосіб бібліографічної характеристики є обов'язковим для існування бібліографічної інформації у документальній формі?

- а) реферат;
- б) анотація;
- в) бібліографічний опис;**

- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

24. Для якого способу бібліографічного групування характерний ієрархічний спосіб співвідношення розділів, підрозділів, рубрик і підрубрик, тобто розміщення розділів і підрозділів у певному порядку від вищого до нижчого, а також певна логічна послідовність розділів?

- а) для систематичного;**
- б) для тематичного;
- в) для предметного.

25. Який спосіб бібліографічного групування застосовується у державному бібліографічному покажчику «Літопис книг»?

- а) алфавітний;
- б) мовний;
- в) систематичний.**

26. Який допоміжний покажчик відображає як зміст, так і формальні ознаки документів?

- а) іменний;**
- б) топографічний;
- в) систематичний.

27. Чи можуть в одному бібліографічному посібнику бути застосовані різні способи бібліографічного групування?

- а) так;**
- б) ні.

28. Як називається частина бібліографічного посібника, яка відображає окремі відомості про документи в іншому аспекті, ніж це зроблено в основному тексті посібника завдяки бібліографічному групуванню, з відсилкою до відповідних бібліографічних записів?

- а) бібліографічні пояснення;
- б) бібліографічні посилання;
- в) допоміжний покажчик.**

29. Які є види допоміжних покажчиків, що використовують ознаки змісту документів?

- а) авторський, мовний, систематичний;
- б) систематичний, персональний, хронологічний;
- в) тематичний, географічний, персональний;**
- г) географічний, систематичний, авторський;
- д) всі відповіді неправильні.

30. Які є види допоміжних показників за формальними ознаками документів?

- а) **авторський, мовний, топографічний;**
- б) систематичний, персональний, хронологічний;
- в) тематичний, географічний, персональний;
- г) географічний, систематичний, авторський;
- д) всі відповіді неправильні.

Змістовий модуль III БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

1. Як називається бібліографічне обслуговування відповідно до разових інформаційних запитів споживачів інформації, пов'язане з наданням довідок та інших бібліографічних послуг?

- а) бібліографічне інформування;
- б) **довідково-бібліографічне обслуговування;**
- в) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.

2. Коли видаються бібліографічні довідки?

- а) **у відповідь на разовий запит споживача;**
- б) це порада щодо самостійного пошуку бібліографічної інформації споживачем.

3. Коли надаються бібліографічні консультації?

- а) у відповідь на разовий запит споживача;
- б) **це порада щодо самостійного пошуку бібліографічної інформації споживачем.**

4. Які довідки надаються у процесі довідково-бібліографічного обслуговування?

- а) адресні;
- б) тематичні;
- в) фактографічні;
- г) **всі відповіді правильні;**
- д) всі відповіді неправильні.

5. Які консультації надаються у процесі довідково-бібліографічного обслуговування?

- а) адресні;
- б) тематичні;
- в) **фактографічні;**
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

6. Як називається систематичне забезпечення споживачів бібліографічною інформацією відповідно до їхніх довготривалих або постійнодіючих запитів та (або) без запитів, згідно із інформаційними потребами споживачів?

- а) **бібліографічне інформування;**
- б) довідково-бібліографічне обслуговування;
- в) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.

7. Які є види бібліографічного інформування споживачів?

- а) індивідуальне;
- б) групове;
- в) масове;
- г) **всі відповіді правильні;**
- д) всі відповіді неправильні.

8. Який вид бібліографічного інформування споживачів відноситься до недиференційованих?

- а) індивідуальне;
- б) групове;
- в) **масове;**
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

9. До яких видів виконання бібліографічного інформування споживачів відноситься система вибіркового розповсюдження інформації?

- а) **диференційовані;**
- б) недиференційовані.

10. Які є методи масового бібліографічного інформування споживачів?

- а) бібліографічні картотеки;
- б) виставки-перегляди;
- в) бібліографічні повідомлення в ЗМІ;
- г) **всі відповіді правильні;**
- д) всі відповіді неправильні.

11. З урахуванням яких чинників здійснюється рекомендаційно-бібліографічне обслуговування в бібліотеках?

- а) інформаційних інтересів користувачів;
- б) інформаційних запитів користувачів;
- в) **інформаційних інтересів і запитів користувачів.**

12. Чи може рекомендаційно-бібліографічне обслуговування в бібліотеках здійснюватись у недокументальній формі під час усного спілкування з користувачем?

- а) **так;**
- б) ні.

13. Який вид бібліографічного обслуговування передбачає наявність діючого зворотного зв'язку?

- а) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування;
- б) бібліографічні картотеки;
- в) система вибіркового розповсюдження інформації;**
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

14. Чи може відмова бібліографа у відповідь на інформаційний запит споживача вважатися довідково-бібліографічним обслуговуванням?

- а) так;**
- б) ні.

15. Яка бібліографічна довідка встановлює наявність та (або) місцезнаходження документа у певному фонді?

- а) тематична;
- б) уточнювальна;
- в) адресна;**
- г) фактографічна.

16. Яка бібліографічна довідка містить бібліографічну інформацію з визначеної теми?

- а) тематична;**
- б) уточнювальна;
- в) адресна;
- г) фактографічна.

17. В якій бібліографічній довідці встановлюються та (або) уточнюються елементи бібліографічного опису документа, що були відсутні або перекручені у запиті споживача?

- а) у тематичній;
- б) в уточнювальній;**
- в) в адресній;
- г) у фактографічній.

18. Яка бібліографічна довідка видається споживачу у вигляді бібліографічного опису документа, що супроводжується шифром зберігання документа у фонді?

- а) тематична;
- б) уточнювальна;
- в) адресна;**
- г) фактографічна.

19. Чи можуть у процесі довідково-бібліографічного обслуговування надаватися усні довідки?

- а) так;
- б) ні.

20. Який вид бібліографічного обслуговування орієнтований на довготривалі або постійнодіючі інформаційні запити споживачів?

- а) **бібліографічне інформування;**
- б) довідково-бібліографічне обслуговування;
- в) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.

21. Чи може бібліотекар-бібліограф організувати бібліографічне інформування споживачів без попереднього вивчення їхніх інформаційних запитів?

- а) так;
- б) ні.

22. Як обліковується фактографічна довідка, якщо відповідь на інформаційний запит знайдена у кількох джерелах?

- а) **враховується як одна довідка;**
- б) враховується кількість довідок, яка відповідає кількості знайдених джерел.

23. Чи може система вибіркового розповсюдження інформації бути методом інформування групи споживачів інформації?

- а) так;
- б) ні.

24. До якого виду бібліографічного інформування споживачів відноситься така комплексна форма, як «День спеціаліста»?

- а) **до диференційованих видів;**
- б) до недиференційованих видів.

25. До якого виду бібліографічного інформування споживачів відноситься така комплексна форма, як «День інформації»?

- а) до диференційованих видів;
- б) **до недиференційованих видів.**

26. Як називається вид поточного оповіщення, при якому враховуються індивідуальні особливості та інформаційні потреби осіб або організацій, для яких інформація призначена, а також постійно діючі інформаційні запити, з обов'язковим зворотним зв'язком від споживачів для корекції цих запитів?

- а) **вибіркове розповсюдження інформації;**
- б) довідково-бібліографічне обслуговування;
- в) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.

27. Що таке довідково-бібліографічне обслуговування?

- а) обслуговування у відповідності до тематичних запитів споживачів;
- б) обслуговування підприємств, організацій та інших юридичних осіб у відповідності до їх запитів;
- в) обслуговування у відповідності до разових інформаційних запитів споживачів;**
- г) обслуговування фізичних і юридичних осіб у відповідності до галузевої проблематики.

28. Назвіть основні види масового бібліографічного інформування.

- а) день інформації, картотека новинок, виставка нових книг, усний бібліографічний огляд нових надходжень;**
- б) день спеціаліста, групова бесіда, груповий бібліографічний огляд;
- в) індивідуальна бесіда, картотека індивідуального бібліографічного інформування, довідкова картотека;
- г) бібліографічне спілкування, виконання бібліографічних довідок, індивідуальне інформування.

29. Що таке рекомендаційно-бібліографічне обслуговування?

- а) процес самостійного пошуку фактографічної інформації споживачем у документному масиві;
- б) процес використання засобів та методів рекомендаційної бібліографії у роботі з користувачами у бібліотеці, спрямований на задоволення їхніх інформаційних інтересів;**
- в) поради бібліотекаря щодо пошуку бібліографічної інформації споживачем у документному масиві;
- г) бібліографічне обслуговування, що використовує засоби інформаційної бібліографії.

30. Як називається вимога на бібліографічну інформацію, яка надійшла від споживача до організації, що здійснює бібліографічне обслуговування?

- а) бібліографічна потреба;
- б) бібліографічний попит;
- в) бібліографічний інтерес;
- г) бібліографічна вимога.**

XII. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Компонентна структура бібліографічної діяльності.
2. Процеси виробництва і поширення бібліографічної інформації: бібліографування і бібліографічне обслуговування.

3. Засоби практичної бібліографічної діяльності.
4. Бібліограф як суб'єкт практичної бібліографічної діяльності.
5. Професія бібліографа в історичній ретроспективі.
6. Поняття про непрофесійну практичну бібліографічну діяльність.
7. Професіограма бібліографа: професійні риси, знання, уміння та навички.
8. Функції бібліографа як суб'єкта бібліографічної діяльності.
9. Наукові дослідження професії бібліографа у сучасному бібліографознавстві.
10. Суб'єкти практичної бібліографічної діяльності.
11. Суб'єкти науково-дослідної бібліографічної діяльності.
12. Суб'єкти педагогічної бібліографічної діяльності.
13. Суб'єкти управлінської бібліографічної діяльності.
14. Споживач інформації як суб'єкт бібліографічної діяльності.
15. Диференціація професійної бібліографічної діяльності за різними напрямками діяльності.
16. Відображення проблем об'єкта бібліографічної діяльності у теоретичних концепціях бібліографії.
17. Система «документ – споживач» як об'єкт бібліографічної діяльності.
18. Документ як безпосередній об'єкт бібліографування.
19. Споживач як безпосередній об'єкт бібліографічного обслуговування.
20. Еволюція об'єкта бібліографічної діяльності.
21. Поняття про бібліографічний пошук як фундаментальне поняття практичної бібліографічної діяльності.
22. Поняття «інформаційна потреба», «інформаційний інтерес», «інформаційний запит».
23. Вимоги до бібліографічного пошуку: поняття релевантності і пертинентності.
24. Поняття повноти і точності пошуку як показники ступеня виконання вимоги релевантності пошуку.
25. Загальна характеристика методів бібліографування.
26. Аналітичні на синтетичні методи бібліографування.
27. Бібліографічне виявлення як метод бібліографування.
28. Основні та додаткові джерела бібліографічного виявлення для науково-допоміжних показників.
29. Джерела бібліографічного виявлення для рекомендаційних показників.
30. Бібліотечні каталоги і картотеки як джерела бібліографічного виявлення.
31. Методика перегляду джерел бібліографічного виявлення.
32. Бібліографічний відбір як метод бібліографування.
33. Змістові критерії бібліографічного відбору.
34. Формальні критерії бібліографічного відбору.
35. Види видань як формальний критерій бібліографічного відбору.
36. Типи видань як формальний критерій бібліографічного відбору.

37. Бібліографічна характеристика як метод бібліографування.
38. Способи бібліографічної характеристики.
39. Бібліографічний опис як спосіб бібліографічної характеристики.
40. Види бібліографічного опису.
41. Правила складання і вимоги до бібліографічного опису.
42. Стандартизація бібліографічного опису на сучасному етапі.
43. Анотація як спосіб бібліографічної характеристики.
44. Реферат як спосіб бібліографічної характеристики.
45. Рецензія як спосіб бібліографічної характеристики.
46. Огляд як спосіб бібліографічної характеристики.
47. Бібліографічна предметизація як спосіб бібліографічної характеристики.
48. Бібліографічна систематизація як спосіб бібліографічної характеристики.
49. Бібліографічне групування як метод бібліографування.
50. Загальна характеристика способів бібліографічного групування.
51. Способи бібліографічного групування за змістом документів.
52. Систематичне бібліографічне групування.
53. Тематичне бібліографічне групування.
54. Предметне бібліографічне групування.
55. Способи бібліографічного групування за формально-видавничими ознаками документів.
56. Особливості вибору способу бібліографічного групування.
57. Розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики.
58. Змістові способи розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики.
59. Формальні способи розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики.
60. Змішані (формально-змістові) способи розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики.
61. Складання допоміжних покажчиків до бібліографічного посібника.
62. Види допоміжних покажчиків, що використовують ознаки змісту документів.
63. Види допоміжних покажчиків за формальними ознаками документів.
64. Види допоміжних покажчиків комплексного характеру.
65. Види бібліографічного обслуговування: особливості, структура та форми.
66. Особливості і узагальнена структура процесу довідково-бібліографічного обслуговування.
67. Види бібліографічних довідок.
68. Адресні бібліографічні довідки.
69. Тематичні бібліографічні довідки.
70. Уточнювальні бібліографічні довідки.
71. Бібліографічні консультації.

72. Віртуальна бібліографічна довідка у бібліотеках України.
73. Особливості і узагальнена структура процесу бібліографічного інформування споживачів.
74. Активна роль бібліографа у бібліографічному інформуванні.
75. Види бібліографічного інформування.
76. Диференційоване і недиференційоване бібліографічне інформування.
77. Індивідуальне бібліографічне інформування.
78. Групове бібліографічне інформування.
79. Масове бібліографічне інформування.
80. Система вибіркового розповсюдження інформації.
81. Вимоги до системи вибіркового розповсюдження інформації.
82. Методи групового бібліографічного інформування.
83. Методи масового бібліографічного інформування.
84. Рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.
85. Особливості і узагальнена структура процесу рекомендаційно-бібліографічного обслуговування.
86. Форми і методи використання рекомендаційних бібліографічних показників у роботі бібліотеки.
87. Форми пропаганди рекомендаційних бібліографічних показників серед користувачів.
88. Методи вивчення ефективності рекомендаційних бібліографічних показників.
89. Вимоги до професійних знань та вмінь, особистісних якостей бібліотекарів і бібліографів у процесі рекомендаційно-бібліографічного обслуговування.
90. Бібліографічне навчання як процес поширення бібліографічної інформації.

ХІІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові документи

1. ДСТУ 2392-94. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1994. – 53 с.
2. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р. № 32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – №7. – Ст. 45; В ред. Закону №5461-17 від 12.12.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>.
3. Про інформацію : Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – №48. – Ст. 650; В ред. Закону №5029-17 від 10.08.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
4. Бібліографічний запис скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами (ГОСТ 7.11-2004 (ИСО 832:1994), MOD; ISO 832:1994, MOD): ДСТУ 7093:2009. – [Чинний від 2010.04.01]. – К. :

Держспоживстандарт України, 2009. – III, IV, 82 с. – (Система стандартів з інформації, бібл. та видавн. справи). – Текст рос.

5. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Чинний від 01.07.2007. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – III, III, 48 с. – (Система стандартів з інформації, бібл. та видавн. справи ; Нац. стандарт України).

6. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.80–2000, IDT): ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. – [Чинний від 2008.04.01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2009. – 7 с. – (Система стандартів з інформації, бібл. та видавн. справи).

Базова

7. Библиографическая работа в библиотеке : организация и методика / О.П. Коршунов, Д.Я. Коготков, Э.К. Беспалова и др., под. ред. О.П. Коршунова. – М. : Кн. палата, 1990. – 255 с.

8. Власова Г.В. Аналітико-синтетична переробка інформації : навч. посіб. / Г.В. Власова, В.І. Лутовинова, Л.І. Титова ; ДАКККіМ. – К., 2006. – 290 с.

9. Вохрышева М.Г. Библиографическая деятельность: структура и эффективность / М.Г. Вохрышева. – М. : Кн. палата, 1989. – 199 с.

10. Коршунов О.П. Библиографоведение. Основы теории и методологии : учеб. для студентов высш. учеб. заведений, обучающихся по спец. 071201 – Библ.-информ. деятельность / О.П. Коршунов, Т.Ф. Лиховид, Т.А. Новоженова ; под ред. О.П. Коршунова. – М. : Изд-во ФАИР, 2009. – 336 с.

11. Кушнарченко Н.М. Наукова обробка документів : підручник / Н.М. Кушнарченко, В.К. Удалова. – К. : Знання, 2006. – 334 с.

12. Моргенштерн И.Г. Научная организация библиографического труда: учеб. пособие по спец. курсу / И.Г. Моргенштерн. – Челябинск, 1992. – 102 с.

13. Моргенштерн И.Г. Справочно-библиографическое обслуживание в библиотеках: науч.-практ. пособие. – М. : Либерия, 1999. – 79 с.

14. Швецова-Водка Г.М. Бібліографічні ресурси України: загальна характеристика : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : РДГУ, 2000. – 205 с

15. Швецова-Водка Г.М. Вступ до бібліографознавства : навч. посіб. для студентів напряму 6.020102 “Книгозн., бібліотекознавство і бібліогр.” / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – 3-тє вид., випр. та допов. – Рівне, 2011. – 231 с.

Додаткова

16. Абдуллаева А.Т. Библиографы как посредники в формировании информационной культуры читателей / А.Т. Абдуллаева // Библиография. – 2013. – №3. – С. 30-34.

17. Андреева Н.Е. Нормативные показатели деятельности виртуальных справочных служб библиотек / Н.Е. Андреева, С.С. Смиреннова // Библиография. – 2013. – № 2. – С. 21-25.

18. Архіпова І. Імідж бібліографа довідкової служби / І. Архіпова, Н. Мойсеєнко // Наук. пр. НБУВ. – К., 2003. – Вип. 11. – С. 177-183.
19. Бакан С. Довідково-інформаційне обслуговування : еволюція в часі / С. Бакан // Бібліотека і книга у контексті часу : зб. наук. ст. [І] Міжнар. наук.-практ. конф., 11–13 трав. 2006 р., м. Київ / НПБУ. – К., 2006. – С. 10-20.
20. Бібліографічні видання публічної бібліотеки: різновиди та методика створення : (метод. поради) / Київ. публ. б-ка ім. Лесі Українки ; підгот. : О.І. Романюк, Т.В. Орлова. – К., 2006. – 14 с.
21. Вальдовська Г. Методологічний аспект підготовки бібліографічних покажчиків / Г. Вальдовська, І. Бірюкова // Бібл. форум України. – 2005. – № 2. – С. 20–21.
22. Варюхина Л. Виртуальна справочно-інформаційна служба як нова услуга публичних бібліотек України / Л. Варюхина // Бібл. форум України. – 2005. – № 2. – С. 17-19.
23. Васюк О.В. Методи вивчення інформаційних потреб / О.В. Васюк // Вісн. Книжк. палати. – 2002. – № 9. – С. 29-31.
24. Вернигора Н.М. Бібліографія та бібліографічна діяльність : [визначення термінів, історія та класиф. бібліогр.] / Н.М. Вернигора // Шк. б-ка. – 2009. – № 10. – С. 25-30.
25. Войченко І. Книжкові виставки НБУВ як складова науково-інформаційної діяльності бібліотеки : історія та сучасні тенденції / І. Войченко, І. Прокошина // Наук. пр. НБУВ. – К., 2005. – Вип. 14. – С. 362-369.
26. Ворошилов О. Вивчення запитів користувачів як складова забезпечення повнішого задоволення їхніх інформаційних потреб / О. Ворошилов // Наук. пр. НБУВ. – К., 2007. – Вип. 18. – С. 26-31.
27. Добко Т. Бібліографічний опис електронних ресурсів віддаленого доступу та соціальних сервісів Веб 2.0 / Т. Добко, І. Антоненко, Н. Мойсеєнко // Бібл. вісн. – 2014. – № 4. – С. 12-21.
28. Добко Т. Використання електронних інформаційних ресурсів у довідково-бібліографічному обслуговуванні / Т. Добко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – № 6. – С. 25-28.
29. Добко Т. Довідково-бібліографічне обслуговування в електронну еру : розвиток навігаторської функції / Т. Добко // Бібл. вісн. – 2003. – № 1. – С. 2-6.
30. Добко Т. Платні довідково-бібліографічні послуги бібліотек: історія і сучасність / Т. Добко // Бібл. вісн. – 2013. – № 1. – С. 19–28.
31. Добко Т.В. Бібліографічна довідка в системі довідково-бібліографічного обслуговування : практич. посіб. / Т.В. Добко, М.А. Чиж, О.М. Василенко ; НАН України, НБУВ ; наук. ред. В. М. Горюховий. – К., 2004. – 90 с.
32. Довгань О. Функціонування інформації в контексті діяльності служби «Віртуальна бібліографічна довідка» – об'єднаного проекту освітянських бібліотек / О. Довгань // Вісн. Книжк. палати. – 2013. – №2. – С. 21-24.
33. Дьяконова Е.М. Библиография и библиограф в информационном обществе / Е.М. Дьяконова // Библиография. – 2008. – №3. – С. 97-100.
34. Загуменна В.В. Інноваційні форми інформаційно-бібліографічного обслуговування / В.В. Загуменна // Документознавство. Бібліотекознавство.

Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : матеріали ІV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 21–23 трав. 2007 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури і туризму України, ДАКККиМ. – К., 2007. – С. 112–114.

35. Звидрина М.П. Аналіз и синтез информации при подготовке ретроспективного указателя / М.П. Звидрина // Библиография. – 2013. – № 5. – С. 40-44.

36. Зотова В. Методичні підходи до інформаційно-бібліографічного обслуговування читачів у режимі «запит – відповідь» / В. Зотова // Історія освітянських бібліотек України : наук. зб. / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – К., 2006. – С. 83-88.

37. Кириченко Л. Добір матеріалу до державних бібліографічних покажчиків України «Літописів» / Л. Кириченко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – № 8. – С. 11-12.

38. Колупаєва О.В. Ресурсне забезпечення бібліографічної діяльності : [труд., матеріал.-техн., фінанс., інформ. та організац. ресурси, що забезпечують технологію бібліогр. діяльн.] / О.В. Колупаєва // Вісн. ХДАК. – Х., 2007. – Вип. 21. – С. 162-169.

39. Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики. – К. : Книжк. палата України, 1998. – 115 с.

40. Коршунов О.П. Библиографическое образование: to be or not to be / О.П. Коршунов // Мир библиогр. – 1998. – № 1. – С. 96-97.

41. Леонов В.П. О личности и мастерстве библиографа / В.П. Леонов // Мир библиогр. – 2008. – №1. – С. 2-5.

42. Моргенштерн И.Г. Библиограф в информационном обществе: Профессиональный кодекс библиографа // Библиография. – 1992. – № 5/6. – С. 3-10.

43. Остапчук Ю.А. Визначення понять «віртуальний довідково-бібліографічний апарат» й «електронний довідково-бібліографічний апарат» бібліотеки / Ю.А. Остапчук // Наук. пр. НБУВ. – К., 2010. – Вип. 27. – С. 200-206.

44. Остапчук Ю.А. Обґрунтування терміну «довідково-бібліографічного апарату бібліотеки» / Ю.А. Остапчук // Бібл. вісн. – 2009. – № 4. – С. 33-37.

45. Остапчук Ю.А. Поняття «довідково-бібліографічний апарат» та його місце в бібліотеці як системі / Ю. А. Остапчук // Вісн. Книжк. палати. – 2008. – № 10. – С. 12-15.

46. Остапчук Ю.А. Термінологічні питання бібліографічних апаратів бібліотек / Ю.А. Остапчук // Термінологія документознавства та суміжних галузей знань : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, КНУКиМ, Ін-т держ. упр. та інформ. діяльн. – К., 2010. – Вип. 4. – С. 118-130.

47. Прокопенко Л.С. Методика пошуку літератури / Л.С. Прокопенко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2005. – №4. – С. 51-58.

48. Рева Л. Флагмани нашого життя : [про професію бібліотекаря-бібліографа] / Л. Рева // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – № 8. – С. 13-14.

49. Рева Н. Професія – бібліограф / Н. Рева, Л. Рева // Бібл. планета. – 2004. – № 3. – С. 33-34.

50. Савина И.А. Библиографический язык в современном обществе / И.А. Савина // Библиография. – 2008. – №2. – С. 24-27.
51. Свіркова Л. Інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів: нові тенденції і проблеми / Л. Свіркова // Бібл. форум України. – 2008. – № 1. – С. 22-25.
52. Семенюк С. Професійні якості бібліографа та їх вплив на процеси переробки інформації в бібліотеці / С. Семенюк // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – К., 2001. – Вип. 6. – С. 463-470.
53. Создание библиографических указателей и справочников : информационные ресурсы и методы поиска : метод. пособие / ОГНБ им. А.М. Горького ; [авт.-сост. И.Э. Рикун]. – Одесса, 2005. – 95 с.
54. Соколов А.В. Интеллигентность в мире библиографии / А.В. Соколов // Мир библиогр. – 2006. – №2. – С. 8-11.
55. Справочник библиографа / науч. ред. А.Н. Ванеев, В.А. Минкина. – 3-е изд., доп. – СПб. : Профессия, 2005. – 528 с.
56. Сугак Д.Б. Исчезающая профессия? / Д.Б. Сугак // Мир библиогр. – 2010. – №6. – С. 9-12.
57. Тараненко Л.Г. Эволюция методики библиографического поиска / Л.Г. Тараненко // Документоведение. Библиотековедение. Информационная деятельность: проблемы науки, освіти, практики : материалы III Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 16–18 трав. 2006 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури і туризму України, ДАКККіМ. – К., 2006. – С. 109-111.
58. Трачук Л. Віртуальна виставка чи віртуальний бібліографічний посібник / Л. Трачук // Наук. пр. НБУВ. – К., 2008. – Вип. 22. – С. 180-189.
59. Трачук Л. Віртуальне довідково-бібліографічне обслуговування в українських бібліотеках / Л. Трачук // Вісн. Книжк. палати. – 2006. – № 8. – С. 16-18.
60. Трачук Л. Форми масового електронного бібліографічного інформування споживачів / Л. Трачук // Наук. пр. НБУВ. – К., 2010. – Вип. 28. – С. 149-157.
61. Фокеев В. А. Библиографическая деятельность: экспликация понятия Мир библиогр. – 2003. – № 5. – С. 9-12.
62. Чачко А.С. Библиотечный специалист: особенности труда и профессионализации / А.С. Чачко. – К. : Наук. думка, 1986. – 192 с.
63. Шалиганова А. Віртуальна довідкова служба в публічних бібліотеках України : напрями розвитку / А. Шалиганова // Бібл. форум України. – 2006. – № 2. – С. 16-18.
64. Швецова-Водка Г.М. Теорія, історія, організація та методика бібліографії : вибр. пр. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : Дятлик М. С., 2011. – 495 с.

Інформаційні ресурси

№ з/п	Адреса веб-сайту	Назва веб-сайту
1	http://www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html	«Віртуальна бібліографічна довідка» - Служба комплексного інформаційно-бібліографічного обслуговування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України
2	http://bibliotekari-rf.livejournal.com	«Библиотечное дело и библиография»: Библиотечно-библиографический клуб ЖЖ (ББК)»
3	http://ask.fm/luklkievua	«Головний бібліограф@luklkievua» Сторінка головного бібліографа Публічної бібліотеки імені Лесі Українки
4	http://profy.nplu.org/file/b-01-05.doc	Бібліографознавство України (2001–2005): науково-допоміжний бібліографічний покажчик
5	http://profy.nplu.org/file/b-06-10.pdf	Бібліографознавство України (2006–2010): науково-допоміжний бібліографічний покажчик
6	http://www.ula.org.ua	Українська бібліотечна асоціація (УБА)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Семінар, як одна з форм навчальних аудиторних занять, спрямований на поглиблене вивчення програмного матеріалу та контроль рівня його засвоєння шляхом безпосередньої співпраці навчальної групи та викладача в процесі обговорення навчального матеріалу.

Систематична підготовка до семінару з дисципліни привчає до самостійної роботи з матеріалом, науковою, навчальною, навчально-методичною літературою, періодичними та довідковими виданнями, інформаційними ресурсами мережі Інтернет. Для виступу на семінарському занятті студенти готують усні відповіді на поставлені запитання. Під час занять створюються умови для перевірки та виявлення інтелектуального рівня студентів, формування вміння публічно виступати, логічно висловлюватись, колективно обговорювати гострі проблеми, обстоювати власну точку зору, полемізувати й аргументувати власну позицію.

Для ґрунтовного засвоєння джерел необхідно вдумливо конспектувати, вдаючись до різних форм запису: витягів, тез, цитат тощо. Доцільно підготувати власні спостереження та висновки, обґрунтувавши їх теоретичними положеннями та рекомендаціями.

Семінарські заняття не лише базуються на матеріалі, який міститься в лекційному курсі, але й підсумовують результати самостійної роботи з рекомендованою літературою.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів – один з основних засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від аудиторних навчальних занять. Упровадження в практику навчальної програми різноманітних форм самостійної роботи активно сприяє модернізації навчального процесу шляхом подолання протиріч між трансляцією знань і їх засвоєнням у взаємозв'язку теорії та практики.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, умінь і навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Питання, що виникають у студентів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводять згідно з графіками, затвердженими кафедрою.

Самостійна робота студентів передбачена до кожної теми курсу, зміст якої полягає в таких положеннях:

- самостійне вивчення теоретичних, історичних і науково-практичних тем;
- самостійна робота з джерелами та літературою з метою кращого засвоєння програмного матеріалу після відвідування лекцій;
- підготовка наукових повідомлень, інформаційних довідок;
- підготовка вибіркового дослідного завдання на базі критичного огляду наукових публікацій, розроблення пропозицій щодо вирішення актуальних проблем або прогнозів за обраною тематикою;
- презентація та захист результатів виконання дослідницького завдання на семінарському занятті.

Одним із видів самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, визначення головного в змісті лекції, засвоєння її основних моментів. При цьому не слід дослівно записувати за лектором, а своїми словами фіксувати найсуттєвіше: тему, її основні питання та положення. На сторінках конспекту варто залишати широкі поля для додаткових поміток під час самостійної роботи над літературою.

Для систематизації отриманих знань з дисципліни до кожної наступної теми слід ретельно готуватись: систематично опрацювати матеріал попередньої лекції, рекомендовану літературу, повторювати пройдений матеріал, на який лектор посилається при викладанні нового. Якщо з певних причин лекція пропущена, її необхідно законспектувати й опрацювати самостійно, незрозумілі питання з'ясувати на консультації.

Основні види самостійної роботи студентів з дисципліни: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання рекомендованої літератури, самоконтроль рівня засвоєння програмного матеріалу, написання рефератів.